

Identitet/ Identiteetti/ Identity

18. kesäkuuta – 20. Elokuuta 2017

Suomi itsenäistyi 100 vuotta sitten, 6. joulukuuta 1917. Ruotsin ja Suomen yli 700 vuotta kestänyt yhteinen historia on luonut perustan monille nykypäivän edellytyksille sekä Ruotsissa että Suomessa. Oltuaan Ruotsin kuningaskunnan toinen puolikas Suomesta tuli Napoleonin sotien aikaan vuonna 1809 Venäjälle kuulunut autonominen suuriruhtinaskunta.

Samana kansan jäsenistä tuli siten ulkomaalaisia tai vähemmistöä siinä maassa, jonka kieliyhteisö oli heille vieras. Ruotsalaisuuden käsite sai siten uuden sisällön ja samalla syntyivät käsitteet suomalaiset, suomenruotsalaiset, tornionlaaksolaiset ja ruotsinsuomalaiset.

Bergslagenin kaivokset alkoivat jo keskiajalla houkutella suomalaisia työntekijöitä. Savosta muutti Ruotsiin kaskenviljelijöitä, jotka kerääntyivät 1600-luvulla Västmanlandiin, Taalainmaalle ja Värmlantiin. Monista tuli näiden alueiden uudisasukkaita. Toisen maailmansodan jälkeen Suomesta alkoi muuttaa miehiä ja naisia Ruotsiin teollisuuden palvelukseen, muun muassa Smedjebackeniin. Kunnan väestöstä yli 15 %:lla on suomalaistausta.

Sata vuotta kestäneen itsenäisyyden jälkeen Suomen yhteiskunta lepää vakaalla pohjalla. Yhteiskuntaa 1900-luvulla koetelleet vaikeudet, konfliktit ja maastamuutto ovat väistyneet. Suomi on löytänyt paikkansa Euroopassa, tehnyt tärkeitä panostuksia maailmanpoliittisella areenalla ja valinnut naispresidentin. Tällä hetkellä Suomi on maa, joka tunnetaan maailman huippua edustavasta arkkitehtuuristaan, muotoilustaan, teollisuustuotteistaan ja rallikuskeistaan.

Näyttelyn taiteilijat tutkivat suomalaista identiteettiä kansakunnan seuraavaa satavuotiskautta ajatellen. Yhdessä he paljastavat yhteiskunnan rakenteen ja meidän itsemme ja ympäristömme väliset yhtymäkohdat, yhteisölliset sidonnaisuudet sekä muiden kanssa jakamamme identifikaatiot.

Osallistujat ovat Charlotta Östlund, Esko Männikkö, Iiu Susiraja, Minna Palmqvist, Pekka Jylhä ja Sami Parkkinen.

Charlotta Östlund
s. 1973, Helsinki

Historia osoittaa, että kun ihminen on yrittänyt kuvata luontoa, tuloksena on usein vain pieni fragmentti luonnon kompleksisesta kokonaisuudesta. Teos, joka kertoo enemmän oman aikansa unelmista ja toiveista kuin alkuperäinen motiivi. Charlotta Östlund kärjistää tämän paradoksin äärimmilleen antaessaan luonnon rakenneosien kertoa meille ihmisestä.

Kontekstistaan irrotetut hauraat terälehdet ja kasvinvarret liitetään yhteen yllättävien ja keinotekoisten materiaalien kanssa uusiksi kokonaisuuksiksi. Charlotta Östlundin kolmiulotteisten asetelmien sisällä mittelevät voimiaan katoavaisuus ja pysyvyys. Hän vangitsee pienieleisiin teoksiinsa elämän suurenmoisimmat kysymykset.
www.charlottaostlund.com

Iiu Susiraja
s. 1975, Turku

Jotkut matkustavat maailman ääriin vangitsemaan kuviinsa haluamansa tunteen. Iiu Susiraja löytää sen omasta kotoaan. Hän keskittyy taiteessaan omakuviin ja tekee kotimiljööstään sekä teostensa edellytyksen että niiden lavastuksen.

Omassa universumissaan Iiu Susiraja asettuu brutaalin rehellisesti paljastavien kuviansa malliksi. Hän esittää naispuolisia stereotyyppisiä ja ammattirooleja arkisissa tilanteissa. Ruoasta ja yksityisistä esineistä tulee salamyhkäisine merkityksineen kuvien surrealistisia aineksia. Keskeistä Iiu Susirajan teoksissa on hänen tapansa antaa kaupallisen valokuvauksen keinotekoisten kauneusihanteiden ja alati läsnä olevan estetiikan törmätä huumoriin ja ironiaan.
www.iiususiraja.com

Minna Palmqvist
s. 1980, Tukholma

Pohjoismaiden muotialan konseptuaalisimpiin suunnittelijoihin kuuluvalle Minna Palmqvistille vaatteiden ja taiteen välinen raja on häilyvä. Hän suunnittelee ateljeessaan käyttövalmiita ”ready-to-wear”-asuja ja uniikkeja käsin ommeltuja vaatteita. Yksi hänen tärkeimmistä lähtökohdistaan on se, ettei kenelläkään ole oikeutta tuomita naiskehoa.

Minna Palmqvist työstää oman aikamme naiskehoon liittyvää mytologiaa myös performance-teoksissa ja taidenäyttelyissä. Lavastaja Mia Möllerin kanssa suunniteltu visuaalinen toteutus kuvastaa sitä, miten kehoon liittyvät kuvitelmat vaikuttavat kehokäsityksemme. Taidehankkeista saadut kokemukset kanavoituvat tuleviin mallistoihin.
www.minnapalmqvist.com

Esko Männikkö
s. 1959, Oulu

Aika on keskeinen elementti Esko Männikön valokuvissa. Samoin kuin myös klassinen sommitelma sekä valon ja pimeyden välinen suhde. Katkelmat todellisuudesta vangitsevat ainutlaatuisen ja sysäävät dokumentaarisen kohti taidetta.

Monet valokuvat ovat Esko Männikön omasta elinympäristöstä Pohjois-Suomesta, mutta hän ei halua vain kuvata omaa ympäristöään vaan etsii erityisiä motiiveja. Hylätyt rakennukset, joiden eriasteinen rapistuminen heijastaa ajan kulua ja väistämättömyyttä, muodostavat jatkuvasti kasvavan kuvasarjan. Paikan päällä rakennetuissa installaatioissa, uusien kuvien ja uran alkuaikoina otettujen muotokuvien rinnalla, ne yhdessä kuvastavat hänen taiteilijanuransa jatkuvuutta.

Pekka Jylhä
s. 1955, Espoo

Ihmisen tuskallinen suhde ympäristöönsä on Pekka Jylhän taiteilijantyön perustava teema. Omiin intresseihin keskittyessä on helppo unohtaa, että luonto on maapallon elämän edellytys. Pekka Jylhän veistokset yhdistävät luonnon ja kulttuurin ja ravistelevat näitä edellytyksiä.

Valkoinen jänis on toistuva teema Pekka Jylhän installaatioissa. Eläinsaduista ja kirjallisuushistoriasta ponkaiseva olento vakiinnuttaa teoksissa antropomorfisen asemansa. Puoliksi eläintä ja puoliksi veistosta esittävä hahmo kohdistaa huomion ihmisen käyttäytymiseen. Mutta sen sijaan, että nämä ihmismäiset eläinhahmot antaisivat vilauksen toisesta todellisuudesta, ne ovat loikanneet meidän todellisuuteemme.
www.pekkajylha.fi

Sami Parkkinen
s. 1974, Helsinki

Lapset näkevät ympäristössään asioita, joita aikuiset eivät huomaa. Kameran avulla Sami Parkkinen etsii sisintä olemusta maailmassa, jolla on tarvetta määritellä uudelleen itseään ja inhimillisyyttään. Hänen isistä ja pojista kertovat kuvasarjansa antavat aikuisten ja lasten maailmojen kohdistaa huomion toisiinsa.

Moniin kuviinsa Sami Parkkinen lisää uusia ulottuvuuksia. Arvi-pojan ekspressiiviset ja moniväriset piirustukset luovat kontrastia hänen rauhallisen pelkistettyihin asetelmiinsa. Lapsen näkökulman mukaan ottaminen kyseenalaistaa sovinnaisen versiomme todellisuudesta. Tämä uusi näkökulma antaa katsojalle mahdollisuuden kokea ympäristönsä uusin silmin.
www.samiparkkinen.com